

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	26. III 2017 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1117-3
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime poslaničkog kluba DPS-a, predsjedniku Vlade, postavljam sljedeće pitanje:

Gospodine predsjedniče,

Danas su se navršila četiri mjeseca od konstituisanja Vlade. Kako ocjenjujete ekonomsku i finansijsku situaciju na kraju prvog kvartala 2017. godine? Kakvi su rezultati mjera Sanacionog plana za finansijsku konsolidaciju koji je Vlada donijela krajem prošle godine? Kakve su projekcije ekonomskih kretanja do kraja ove godine?

U tom kontekstu, šta je Vlada uradila prethodna četiri mjeseca na planu privlačenja direktnih stranih investicija? Stiče se utisak da projekti koji su već u fazi realizacije teku očekivanom dinamikom i bez administrativnih zastoja. Da li postoji interesovanje kredibilnih investitora za ulaganje u nove projekte u Crnoj Gori? Koji su to projekti i kada možemo očekivati njihovo implementiranje?

Obrazloženje

Nesistemski zakoni koje je donio raniji saziv Parlamenta, doveli su do povećanja potrošnje i smanjili kapacitete Vlade za ulaganje u razvoj i otvaranje novih radnih mesta.

Kao što je široj javnosti poznato tokom 2015. i 2016.godine, u Skupštini Crne Gore Gore, „ad hoc“ većina, izmjenama zakonskih rješenja, dominantno u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i socijalne i dječje zaštite, uticala je na stvaranje dodatnih troškova za državni Budžet koji su na nivou od najmanje 2% BDP.

Ova zakonska rješenja imala su direktni uticaj na Budžet Crne Gore sa ciljem ekonomskog podrivanja temelja Crne Gore.

Znamo da ste kao Vlada pristupili izradi kredibilnog plana sanacije budžetskog deficit-a i javnog duga, što bi rezultiralo jačanjem fiskalne stabilnosti, održivim ekonomskim rastom i istovremenim očuvanjem nivoa socijalne zaštite najugroženijih slojeva društva.

Vlada je u prethodnom mandatu napravila povoljan milje za privlačenje stranih investicija. Nedavno ste bili u posjeti radilištu izgradnje dijela autoputa od Smokovca do Mateševa, koji predstavlja prioritet Vlade Crne Gore, takođe u punom zamahu je nastavak radova na lokalitetu „Luštice“, „Kumbor“, „Portonovi“, itd...

Da li ovi projekti koji su u fazi realizacije teku očekivanom dinamikom i da li postoji interesovanje kredibilnih investitora za ulaganje u nove projekte u Crnoj Gori što bi omogućilo stabilan ekonomski rast?

Odgovor tražim u pisanoj formi.

PREDSEDNIK KLUBA

Prof.dr Miodrag Bobo Radulović

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	31. III.
2017.	GOD.
KLASIF KAO/ODR:	00-61-1/17-3/2
BR.GJ:	
VEZA:	
EPN:	
SKRACENI CA:	
PRILOG:	

*Vlada Crne Gore
Predsjednik*

Broj: 01 -2792

Podgorica, 30. mart 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 29. marta 2017. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvaženim poslanicima.

S poštovanjem,

Duško Marković

**Poslanik Miodrag Radunović, KLUB POSLANIKA DEMOKRATSKE
PARTIJE SOCIJALISTA**

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani predsjedniče Vlade,

Danas su se navršila četiri mjeseca od konstituisanja Vlade. Kako ocjenjujete ekonomsku i finansijsku situaciju na kraju prvog kvartala 2017. godine? Kakvi su rezultati mjera Sanacionog plana za finansijsku konsolidaciju koji je Vlada donijela krajem prošle godine? Kakve su projekcije ekonomskih kretanja do kraja ove godine?

U tom kontekstu, šta je Vlada uradila prethodna četiri mjeseca na planu privlačenja direktnih stranih investicija? Stiče se utisak da projekti koji su već u fazi realizacije teku očekivanom dinamikom i bez administrativnih zastoja. Da li postoji interesovanje kredibilnih investitora za ulaganje u nove projekte u Crnoj Gori? Koji su to projekti kada možemo očekivati njihovo implementiranje?

OBRAZLOŽENJE

Nesistemski zakoni koje je donio raniji saziv Parlamenta, doveli su do povećanja potrošnje i smanjili kapacitete Vlade za ulaganje u razvoja i otvaranje novih radnih mesta.

Kao što je široj javnosti poznato tokom 2015 i 2016. godine, u Skupštini Crne Gore, "ad hoc" većina, izmjenam zakonskih rješenja, dominantno u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i socijalne i dječje zaštite, uticala je na stvaranje dodatnih troškova za državni budžet koji su na nivou od najmanje 2% BDP.

Ova zakonska rješenja imala su direktan uticaj na Budžet Crne Gore sa ciljem ekonomskog podrivanja temelja Crne Gore.

Znamo da ste kao Vlada pristupili izradi kredibilnog plana sanacije budžetskog deficit i javnog duga, što bi rezultiralo jačanjem fiskalne stabilnosti, održivim ekonomskim rastom i istovremenim očuvanjem nivoa socijalne zaštite najugroženijih slojeva društva.

Vlada je u prethodnom mandatu napravila povoljan milje za privlačenje stranih investicija. Nedavno ste bili upsojeti radilištu izgradnje dijela autoputa od Smokovca do Mateševa, koji predstavlja prioritet Vlade Crne Gore, takođe u punom zamahu je nastavak radova na lokalitetu "Luštice", "Kumbor", "Portonovi", itd....

Da li ovi projekti koji su u fazi realizacije teku očekivanom dinamikom i da li postoji interesovanje kredibilnih investitora za ulaganje u nove projekte u Crnoj Gori što bi omogućilo stabilan ekonomski rast?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR:

Poštovani poslaniče Radunoviću,

Odgovor na Vaše pitanje, počeću podsjećanjem da je, nakon dvostrukih recesije u 2009. i 2012. godini, izazvane posljedicama svjetske ekonomske krize koja je ukazala na strukturne slabosti naše privrede, crnogorska ekonomija zabilježila oporavak u periodu 2013-2016. godina, sa prosječnom godišnjom stopom ekonomskega rasta od blizu 3%, što je jedna od viših stopa rasta u Evropi.

Rast crnogorske ekonomije je tokom čitavog perioda od obnove nezavisnosti dominantno zasnovan na investicijama, naročito na prilivu stranih direktnih investicija koje su u 2016. godini činile oko 10% BDP-a. U tom smislu je 41. Vlada Crne Gore mjeru ekonomske politike fokusirala na jačanje fiskalne i finansijske stabilnosti i unapređenje konkurentnosti privrede kao dva ključna stuba dinamiziranja ekonomskega rasta. Više stope ekonomskega rasta su potrebne da bi se približavali životnom standardu evropskih društava, čiji dio želimo da budemo.

Prvi korak nove Vlade u ovom pravcu je bilo predlaganje Plana sanacije budžetskog deficitisa i javnog duga za period 2017-2021. godina, a na osnovu Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Mjeru fiskalne konsolidacije u okviru navedenog plana, između ostalog podrazumijevaju uravnoteženje tekućeg budžeta u 2017. godini odnosno finansiranje tekuće potrošnje iz izvornih prihoda.

Sanacioni plan sadrži optimalnu kombinaciju mjeru ekonomske politike usmjerenih na jačanje fiskalne stabilnosti, nastavak održivog ekonomskega rasta i očuvanje adekvatnog nivoa socijalne zaštite najugroženijih slojeva društva.

Fiskalna konsolidacija se sastoji od povećanja budžetskih prihoda i usporavanja rasta budžetskih izdataka, sa fokusom na smanjenje najviših zarada u javnom sektoru i preraspodjelu socijalnih davanja u cilju obezbjeđenja veće pravednosti pri njihovoj dodjeli. Ovo naročito zbog toga što je struktura socijalnih davanja odlukama "ad hoc" većine u prethodnom sazivu Skupštine Crne Gore značajno poremećena, utičući da jedna

kategorija izdataka za socijalnu zaštitu, a to su naknade za majke po osnovu rođenja troje i više djece, iznosi više, nego sva ostala socijalna davanja iz budžeta države. To je zajedno sa efektima odluka u Parlamentu koje su se odnosile na izmjenu Zakona o PIO, u dijelu omogućavanja prijevremenog odlaska u penziju određenim kategorijama lica, kreiralo dodatni pritisak na budžet države od preko 2% BDP, kako ste i naveli u obrazloženju Vašeg poslaničkog pitanja.

Mjerama fiskalne konsolidacije, planirana je ukupna ušteda od 126,9 miliona eura ili oko 3,2% procijenjenog BDP za 2017.godinu. To će doprinijeti smanjenju budžetskog deficitu za 2017.godinu na 6,1% BDP, uz projekciju njegovog prelaska u deficit od 2020. godine. Ostvarene uštede kroz mjere fiskalne konsolidacije će istovremeno osigurati redovnost isplate plata, penzija, socijalnih davanja i svih ostalih isplata predviđenih u budžetu države.

Istovremeno, navedene mjere treba da uspore rast javnog duga do 2019. godine, nakon čega se, po završetku izgradnje prve dionice autoputa Bar-Boljare, očekuje njegov opadajući trend u odnosu na BDP.

Prvim efektima fiskalne konsolidacije u proteklom periodu 2017.godine smo zadovoljni. Na prihodnoj strani budžeta u periodu 1. januar-24.mart 2017.godine, ostvareno je 262,6 miliona eura prihoda, a do kraja marta mjeseca se očekuje potpuno ostvarenje plana. Premašenje plana, očekuje se po osnovu prihoda od akciza, kao i poreza na medjunarodnu trgovinu i transakcije. Prihodi od taksi i naknada će takođe biti iznad plana, dok se za prihode od PDV-a i poreza na dohodak fizičkih lica, kao najvećih prihodnih kategorija, očekuje ostvarenje na nivou planiranih. Na rashodnoj strani budžeta smo takođe uspjeli ostvariti umanjenje pojedinih rashodnih stavki.

Vlada je usvajanjem Programa ekonomskih reformi za period 2017-2019.godina, predvidjela detaljnu agendu ekonomskih reformi na sektorskome nivou. Dakle, uporedo sa mjerama fiskalne konsolidacije, Vlada strogo vodi računa da kroz strukturne reforme, usmjerene na eliminisanje barijera rastu konkurentnosti, doprinese intenziviranju ekonomske aktivnosti u zemlji i daljem prilivu stranih direktnih investicija kao krucijalnim za ekonomski rast. Takođe, mjerama fiskalne konsolidacije

Vlada nije dodatno opteretila dohodak građana, pa se pozitivan efekat toga ogleda i u povećanju prosječne neto zarade u zemlji na 511 eura.

Povećanje zarada, kao i povećanje penzija od januara 2017.godine, paralelno uz rast investicione potrošnje, trebalo bi da doprinesu rastu ukupne agregatne tražnje, odnosno planiranom ekonomskom rastu u 2017. godini.

Budući da je investiciona potrošnja važna pretpostavka ekonomskog rasta, više je nego nužno da se investicije u prioritetnim razvojnim oblastima: saobraćaju, turizmu, energetici, poljoprivredi i prerađivačkoj industriji realizuju planiranim dinamikom.

U prvom kvartalu 2017.godine, realizacija najvažnijeg razvojnog projekta u zemlji, izgradnja prve dionice autoputa Bar-Boljare, teče ubrzanim dinamikom. Od ukupno devet izdatih građevinskih dozvola, nova Vlada je u okviru navedenog projekta izdala šest. Kapitalnim budžetom je za ovu godinu planirano 194,3 miliona eura za ovu investiciju, uz mogućnost da se dostigne i veći iznos.

Realizacija važnih razvojnih projekata, naročito na Sjeveru, nastavljena je i u oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije. Ove godine se očekuje početak rada Mljekare "Milkraft Leće" u Bijelom Polju, investicija ukupne vrijednosti od oko 21 milion eura. Takođe, u toku je realizacija investicije vrijednosti od preko 6 miliona eura na izgradnji nove fabrike za preradu mesa u okviru preduzeća "Mesopromet", koja će u prvoj polovini godine početi sa radom. Vjerujem da u narednom periodu imamo šansu i za ponovno otvaranje fabrike vode "Bjelasica Rada".

U oblasti turizma, u Sjevernom regionu je kapitalnim budžetom države za 2017.godinu predvidjeno oko 10 miliona eura za nastavak investicije u izgradnju neophodne infrastrukture na skijalištima na lokalitetima "Cmiljača" u Bijelom Polju, "Žarski" u Mojkovcu, "Kolašin 1600", kao i na Savinom Kuku na Žabljaku i Hajli u Rožajama.

Kada je riječ o investicijama u turizmu u ostalim djelovima Crne Gore, nastavljeni su radovi na izgradnji hotelsko-turističkih kapaciteta na

projektu Luštica Bej i to na izgradnji budućeg hotela Čedi, zatim radovi na projektu Portonovi na izgradnji objekata u okviru turističkog kompleksa, i na projektu Porto Montenegro, kao projektima čija je ukupna vrijednost preko 2 milijarde eura. Od 1. januara 2017. godine, za aktivnosti u okviru projekata Luštica Bej i Porto Montenegro, izdato je ukupno osam građevinskih dozvola. Takođe su nastavljene pripremne aktivnosti za izgradnju turističkog kompleksa na lokaciji hotela Plavi horizonti.

Kada je u pitanju projekat elektro-energetskog kabla prema Italiji, prva faza njegovog podmorskog dijela već je realizovana. Radovi na povezanoj infrastrukturi takođe napreduju, a sa početkom građevinske sezone očekuje se njihovo intenziviranje na cijeloj trasi. Ostali programi u oblasti energetike, poput energetske efikasnosti u javnim ustanovama i projekti izgradnje malih hidro-elektrana realizuju se dobrom dinamikom.

Pored navedenog, postoji i interesovanje potencijalnih investitora za ulaganje u nove projekte u Crnoj Gori, što dodatno ohrabruje.

Vlada je u februaru 2017. godine donijela Odluku o planu privatizacije za 2017. godinu, tako da u skladu sa predviđenim metodama i načinima privatizacije, postoji interesovanje kredibilnih investitora, za privredna društva AD „Montecargo“ Podgorica, „Luka Bar“ AD Bar, HTP „Ulcinjska rivijera“ AD Ulcinj, kao i zonu planinskog centra Ski-resort Kolašin 1.600. Sprovodenje procedura za navedena privredna društva i lokalitete odvija se planiranim dinamikom i u skladu sa propisanim rokovima. Istovremeno, postojeći kredibilni investitori, poput vlasnika turističkog rizorta Porto Montenegro, iskazuju interesovanje za ulaganje u valorizaciju turističkih potencijala Sjevernog regiona. Takođe, posljednjih mjeseci, izraženo je interesovanje renomiranih investitora iz inostranstva za potencijalna ulaganja u sektor energetike.

Sve navedeno je nužno da bi smo kroz povećanje investicija proširivali proizvodnu i izvoznu bazu ekonomije. Podsjetiću, da je ostvarenje projektovane stope realnog ekonomskog rasta od 3,2% u 2017. godini zasnovano na bruto investicijama ukupne vrijednosti od oko 1,2 milijarde eura, što treba da doprinese povećanju BDP per capita na oko 6.300 eura. Zato, uz praćenje realizacije mjera fiskalne konsolidacije, svakog dana predano radimo na eliminisanju svih barijera koje otežavaju realizaciju

postojećih i privlačenje novih investicija kako bismo brže stvarali pretpostavke za dinamičan ekonomski rast i povećanje zaposlenosti.

Zahvaljujem na pažnji!